

Uddannelsesprogram

Introduktionsstilling

Børne - og ungdomspsykiatri

Region Syddanmark

**Børne- og ungdomspsykiatri Syddanmark
Januar 2023**

Indholdsfortegnelse

- 1. Indledning**
 - 1 a. Specialet – Børne- og Ungdomspsykiatri**
 - 1 b. Psykiatrien i Region Syddanmark**
 - 1 c. Børne- og ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark**
 - 1 d. Uddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri**
 - 1 e. Uddannelsen i Region Syddanmark**
 - 1 f. Kontaktpersoner i Videreuddannelsesregion Syd**
- 2. Uddannelsessted og uddannelsesforløb**
 - 2 a. Børne- og ungdomspsykiatri Sydjylland**
 - 2 b. Uddannelsesforløbet**
 - 2 c. Organisation af faglige arbejdsfunktioner (funktionsbeskrivelse)**
 - 2 d. Undervisningsrelaterede aktiviteter i afdelingen**
 - 2 e. Forventninger til uddannelsessøgende læger**
- 3. Kompetenceliste for introduktionsuddannelsen (bilag)**
- 4. Læringsstrategier**
- 5. Evalueringsstrategier**
- 6. Evaluering og vejledning i den lægelige videreuddannelse**

1. Indledning

1 a. Specialet – Børne- og Ungdomspsykiatri

Børne- og ungdomspsykiatri er det lægelige speciale, der varetager forebyggelse, undersøgelse, diagnostik og behandling af psykiske sygdomme og forstyrrelser hos børn og unge. Igennem hele forløbet inddrages såvel patient som familie og det omgivende netværk.

Psykiske sygdomme og forstyrrelser hos børn og unge omfatter såvel medfødte som erhvervede tilstande. Hovedgrupperne af psykiske tilstande, der debuterer i børne- og ungdomsårene, er ifølge definitionen i ICD-10: Generelle, specifikke og gennemgribende udviklingsforstyrrelser, forstyrrelser i aktivitet og opmærksomhed, adfærds- og følelsesmæssige forstyrrelser samt sociale funktionsforstyrrelser. De psykiatriske sygdomme, der oftest debuterer i voksenalderen, kan ligeledes debutere i børne- og ungdomsårene. Det drejer sig om misbrug, organiske lidelser, skizofreni og andre psykoser, affektive lidelser, reaktive tilstande, somatiserings- og angsttilstande, personlighedsforstyrrelser og spiseforstyrrelser.

Ætiologien vil i de fleste tilfælde være multifaktoriel og betinget af biologiske, psykologiske, familiemæssige, sociale og kulturelle faktorer.

For at kunne differentiere mellem normal og patologisk udvikling er det en forudsætning at have et indgående kendskab til menneskets normale legemlige, sociale og psykologiske udvikling. De to sidstnævnte områder omfattes ikke af den prægraduate undervisning i medicin og må således erhverves som led i speciallægeuddannelsen.

1.b Psykiatrien i Region Syddanmark

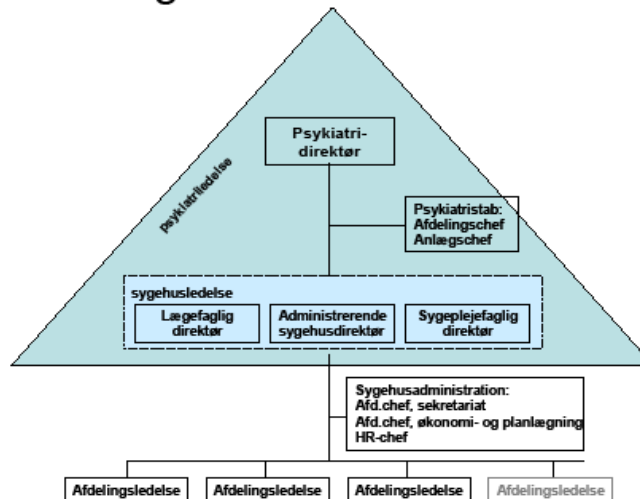
Sygehusledelsen for Psykiatrien i Region Syddanmark består af:

- Administrerende sygehusdirektør
- Lægefaglig direktør
- Sygeplejefaglig direktør

Sygehusledelsen har det ledelsesmæssige ansvar for driften af Psykiatrien i Region Syddanmark. Sygehusledelse og administration har kontorer på Lille Grundet Hulvej 25, bygning P, 7100 Vejle.

Psykiatrien i Region Syddanmark er ét sygehus med afdelinger og funktioner fordelt over hele regionen. 3000 medarbejdere er ansat på sygehuset, der rummer distriktpspsykiatri, centre for torturoverlever og almenpsykiatriske afdelinger i Åbenrå, Esbjerg, Vejle, Middelfart, Odense og Svendborg udover børne- og ungdomspsykiatriske funktioner nævnt under 1.c.

Psykiatriens organisering Organisationsdiagram

15-01-2009

Region Syddanmark

1 c. Børne- og ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark

Børne- og ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark udgøres af to afdelinger: Børne- og ungdomspsykiatri Odense og Børne- og ungdomspsykiatri Sydjylland.

Alle afdelinger varetager hovedfunktion med ambulante, dagambulante og stationære afsnit. Specialfunktionerne er lokaliseret til Odense jvf [Visitation til regionsfunktion og højt specialiseret funktion indenfor børne- og ungdomspsykiatrien](#).

Aldersafgrænsningen er 0-19+ år.

Speciallægeuddannelsen foregår på samtlige afdelinger i regionen, både når det gælder introduktions- og hoveduddannelsen. Hoveduddannelsesforløbene er sammensat således, at der i alle forløb indgår ansættelse på to af regionens afdelinger, hvoraf den ene er afdelingen i Odense.

1 d. Uddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri

Efter afsluttet turnusuddannelse er speciallægeuddannelsen siden 2004 på 60 måneder: 1 år i introduktionsstilling og 4 år i hoveduddannelsesstilling.

Introduktionsuddannelse n	Hoveduddannelsen			
12 mdr.	12 mdr.	12 mdr.	12 mdr.	12 mdr.
	Fokuseret ophold i psykiatri og pædiatri. Studiebesøg.			
I-kursus	Speciale-specifikke kurser			
Forskningstræning og tværfaglige kurser				
Grunduddannelse i psykoterapi				
Selvstudier				

Den teoretiske del af uddannelsen er placeret i forbindelse med både introduktions- og hoveduddannelsesforløbet:

Introduktionsuddannelsen:

Introduktionskursus i psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri
Evt. påbegyndelse af grunduddannelse i psykoterapi
Kursus i pædagogik, modul II

Hoveduddannelsen:

Specialespecifikke kurser (A-kurser)
Grunduddannelse i psykoterapi
SOL-kursus
Forskningstræningsmodul

Endvidere indgår grunduddannelsen i psykoterapi i såvel introduktionsuddannelsen som hoveduddannelsen med en klinisk og en teoretisk del.

[Målbeskrivelsen for børne- og ungdomspsykiatri](#) fra 2014 tager udgangspunkt i 7 kompetenceområder :

1. Medicinsk ekspert.
2. Kommunikator.
3. Samarbejder.
4. Leder/administrator.
5. Sundhedsfremmer.
6. Akademiker.
7. Professionel.

Målbeskrivelsen indeholder en mere uddybende beskrivelse af specialet og speciallægeuddannelsen og de kompetencer, som en uddannelsessøgende skal erhverve sig i henholdsvis introduktionsstilling og hoveduddannelse.

Det foreliggende uddannelsesprogram beskriver den konkrete udmøntning af målbeskrivelsen.

1 e. Uddannelsen i Region Syd

De børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger i Videreuddannelsesregion Syd har klassificeret 8 I-stillinger og 5 årlige hoveduddannelsesforløb.

Stillingerne opslås typisk per 1.marts og per 1. september. Ansættelse i I-stilling sker på baggrund af ansøgning stilet til den pågældende afdeling i regionen. Ansøgning om hoveduddannelsesstilling stiles til den Lægelige Videreuddannelse i Region Syd efter koordineret opslag.

Afdelingerne har til koordinering af den lægelige videreuddannelse udpeget uddannelsesansvarlige yngre læger og uddannelsesansvarlige overlæger.

Den lægelige videreuddannelse vedr. børne- og ungdomspsykiatri refererer til Den Lægelige Videreuddannelse, Region Syddanmark, Damhaven 12, 7100 Vejle, Telefon 7663 1457 - <http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm101858>.

1 f. Kontaktpersoner i Videreuddannelsesregion Syd

Professor i børne- og ungdomspsykiatri:

Niels Bilenberg, Forskningsenheden Odense:

Uddannelsesansvarlige overlæger:

B&U Odense: Overlæge Anne Dorte Stenstrøm anne.dorte.stenstroem@rsyd.dk

B&U Syddanmark, Vejle: Overlæge Sanne Kloppenborg Sanne.Kloppenborg@rsyd.dk

B&U Syddanmark, Aabenraa: Overlæge Trine Tandrup Trine.Tandrup@rsyd.dk

B&U Syddanmark, Esbjerg: Overlæge Maria Melonik maria.melonik@rsyd.dk

UKYL:

I B&U Odense og B&U Syddanmark er der (mindst) en yngre læge knyttet til uddannelsesfunktionen. Kontakt eventuelt den uddannelsesansvarlige overlæge for at få mailadressen på vedkommende.

Psykoterapiansvarlig overlæge, Odense:

Afventer

Forskningskoordinatorer:

B&U Syddanmark: Psykolog Aida Bikic aida.bikic@rsyd.dk

Den lægelige Videreuddannelse Region Syddanmark:

Sagsbehandler Lone Flø: Lone.Floe@rsyd.dk

Regionalt sekretariat for den lægelige videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Postgraduat klinisk lektor for videreuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri

Findes på hjemmesiden for det regionale videreuddannelsessekretariat:

[Pædagogisk udviklende funktion \(videreuddannelsen-syd.dk\)](http://www.videreuddannelsen-syd.dk)

Specialeselskabet

Børne- og ungdomspsykiatrisk selskab: <http://www.bupnet.dk>

Sundhedsstyrelsen www.SST.dk

2. Uddannelsessted og uddannelsesforløb

Formålet med uddannelsesforløbet i I-stilling er

- at introducere den uddannelsessøgende læge til de i specialet mest almindeligt forekommende sygdomme og forstyrrelser, og til specialets specifikke arbejdsform,
- at danne grundlag for en evaluering af den uddannelsessøgende læges egnethed til specialet og
- at give den uddannelsessøgende læge mulighed for på mere kvalificeret grundlag at vurdere om specialet opfylder hendes/hans forventninger til en speciallægeuddannelse.

I-stillingen består af en ansættelse på én børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling i 12 måneder, typisk ved tilknytning til en bestemt ambulant funktion. For at erhverve de i målbeskrivelsen opstillede kompetencer skal der i uddannelsesplanen indgå supplerende patientforløb i andre funktioner i afdelingen.

2 a. Børne- og ungdomspsykiatri Sydjylland

Organisation

Afdelingen dannedes per januar 2017 som en fusion af de eksisterende børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger i Aabenraa-Kolding og Esbjerg under en fælles afdelingsledelse.

Børne- og ungdomspsykiatrien Sydjylland har omkring 320 ansatte: Læger, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, pædagoger, psykologer, socialrådgivere, fysioterapeuter, diætister, lærere, administrativt personale og sekretærer. Afdelingen er normeret med 30 læger, heraf 4 ledende overlæger, 6 overlæger, 6 afdelingslæger, 9 læger i hoveduddannelse og 5 I-læger. Lægeressourcerne tilstræbes jævnt fordelt over funktionerne.

Afdelingen modtager børn og unge fra hele det diagnostiske spektrum. Godt 1500 børn og unge henvises årligt til ambulatoriet i Vejle, Aabenraa resp. Esbjerg. Afdelingens to ungdomspsykiatriske sengeafsnit findes på hhv. det psykiatriske hospital i Esbjerg samt i tilknytning til Aabenraa Sygehus. Afdelingens børnepsykiatriske dagafsnit ligger i tilknytning til Aabenraa-ambulatoriet. Afdelingen lever op til Sundhedsstyrelsens krav vedr. hovedfunktion samt regionsfunktion vedr. døgnindlæggelse af spiseforstyrrede i Åbenrå.

På såvel børne- som ungdomsafsnit er det teoretiske grundlag systemisk og biologisk. Metodevalget afgøres i hver enkelt sag og omfatter typisk tværfagligt udredningsarbejde, forældre- og netværksrådgivning, medikamentel behandling, systemisk netværksbehandling, systemisk familierapi (herunder flerfamiliebehandling), individuel psykoterapeutisk behandling og/eller miljøterapeutisk behandling under indlæggelse.

Børne- og Ungdomspsykiatri Sydjylland indberetter til eksisterende kliniske databaser. Afdelingen har udarbejdet eller er i gang med udarbejdelse af kliniske retningslinjer/instrukser for alle funktioner, som lever op til de gældende anbefalinger på området.

Afdelingen har forsknings- og udviklingsaktiviteter inden for de beskrevne funktionsområder.

2 b. Uddannelsesforløbet

Introduktionsstillingen er placeret i et ambulant team i enten Børne- og ungdomspsykiatrisk ambulatorium Aabenraa, Vejle eller Esbjerg eller i døgnafsnittet i Aabenraa eller Esbjerg.

Ansættelsen indledes med 14-dags-introduktion i afdelingen og sygehuset inkl. introduktion til arbejdet i det ungdomspsykiatriske dag- og døgnafsnit i Aabenraa og Fællesforvagsordningen i Aabenraa (gælder ikke for Esbjerg). Program fremsendes inden påbegyndelse af stillingen.

For den uddannelsessøgende læge udpeges klinisk vejleder, der står til rådighed for vejledning i forbindelse med den daglige klinik samt planlagt 1 time ugentligt ift. kompetenceudvikling og evaluering. Vejlederne har gennemgået formel uddannelse i funktionen og der afholdes vejlederteammøder to gange per semester mhp sparring og opgradering i funktionen.

Det tilstræbes, at den uddannelsessøgende får mulighed for at deltage i såvel psykologiske undersøgelsesforløb og vejledning på grundlag heraf som psykoterapeutiske forløb inden for afdelingens rammer. Afdelingen har ansat godkendte psykoterapivejledere. Den uddannelsessøgende og psykoterapi-vejlederen tilrettelægger vejledningen i psykoterapi sammen. Som regel ydes psykoterapi-supervision en time hver 14. dag efter opstart på et psykoterapi-forløb.

Introduktionslægen deltager i følgende kurser:

- Introduktionskursus i børne- og ungdomspsykiatri

- Grundkursus i psykoterapi
- Kursus i pædagogik modul II

Kompetenceopnåelsen indenfor de børne- og ungdomspsykiatrisk sygdomme, viden om og færdigheder i undersøgelse, diagnosticering og behandling foregår naturligvis i relation til konkrete patientforløb.

Antal patientforløb anslås til 25-30 (min. 20) afhængig af de individuelle forløb, dog således at de i målbeskrivelsen nævnte psykopatologiske områder tilgodeses.

Den uddannelsessøgende læge vil have ansvaret for individuelle patientforløb, i starten sammen med erfaren kollega, senere under ansættelsen alene under supervision af den kliniske vejleder.

Typiske udredningsforløb vil omfatte indhentning af supplerende materiale, anamneseoptagelse med barnet / den unge og forældrene, observation af barnet / den unge i forskellige miljøer, strukturerede interviews og spørgeskemaer, somatisk undersøgelse samt psykologisk testning (udført ved tværfaglig kollega).

Typiske behandlingsforløb omfatter psykoedukation, koordinering af psykosociale og pædagogiske indsatser, psykoterapeutisk og farmakologisk behandling. Undervejs i forløbet fremlægges sagen på koordineringsmøde / teamkonference med henblik på etablering og evt revidering af behandlingsplan.

I forbindelse med patientforløbene varetager den uddannelsessøgende læge tilbagemelding af undersøgelsesresultater, konklusion og anbefalinger til barnet / den unge, forældrene og ofte samarbejdspartnere (PPR, socialforvaltning, skoler etc). Dette foregår ofte sammen med ældre kollega.

Den uddannelsessøgende læge inddrages i løsning af tværgående lægelige opgaver i ambulatoriet herunder dækning af akutte og vagtopgaver efter nærmere aftale. Der er etableret bagvagsordning mhp konkret supervision i disse opgaver.

Introduktionslæger ansat i Aabenraa eller Vejle indgår i ambulatoriernes akutvagsordninger og desuden i Fællesforvagsordningen på Aabenraa-matriklen sammen med Psykiatri Aabenraa (aften-nattevagte ca 1-2 gg / måned). Funktionen indbefatter vurdering af akutte henvendelser til FAM-Psykiatri i Aabenraa samt vagtrelateret arbejde i sengeafsnittene i Psykiatri Aabenraa og det ungdomspsykiatriske dag- og døgnafsnit under Børne- og ungdomspsykiatri Aabenraa. Introduktionslæge i Esbjerg deltager i lokal forvagt på hverdage i tidsrummet 8-18. Der er separate bagvagsordninger for psykiatrien (lokal) og børne- og ungdomspsykiatrien (i dagtiden i afdelingen, i vagttiden fællesregional).

De fusionerede afdelingers lægelige uddannelsesmiljø tager udgangspunkt i de tidligere eksisterende uddannelseskulturer og –strukturer men er i løbet af 2017 harmoniseret. Uddannelsesaktiviteter internt i afdelingen med relevans for yngre lægers videreuddannelse foregår på alle matrikler til dels formidlet via telekonferenceudstyr og er tilrettelagt med særlig hensyn til kompetencekravene i I- og H-forløb.

2 c. Organisation af faglige arbejdsfunktioner (funktionsbeskrivelse)

Art	Forventet omfang	Grad af supervision
Ambulatoriearbejde	Daglig	Teamansvarlig speciallæge Klinisk vejleder
Tværfaglige teamkonferencer	Ugentlig	Teamansvarlig speciallæge
Tværasektorielle samarbejdskonferencer	Patientforløbsafhængigt – typisk ugentlig	Teamansvarlig speciallæge (ad hoc)
Psykoterafiforløb	Som fastlagt af Sundhedsstyrelsen	Godkendte supervisorer
Akutarbejde i dagtiden	Efter rulleskema (internt i afdelingen)	Børne- og ungdomspsykiatrisk speciallæge i bagvagt
Aften-nattevagt med deltagelse i FAM-arbejde (gælder ikke Esbjerg)	Efter rulleskema (Fællesforvagt med Psykiatri Aabenraa)	Børne- og ungdomspsykiatrisk speciallæge i bagvagt (i beredskab)

2 d. Undervisningsrelaterede aktiviteter i afdelingen

Art	Kadence / Indhold	Forventet aktivitet
Lægeundervisning	45 min x 2 / måned Korte præsentationer af kongresdeltagelse, artikel, undersøgelsesmetode el.lign. (45 min) + case (15min)	Deltagelse Egen fremlæggelse min 1/ år
Onsdagsundervisning	15 minutter ugentligt, fagligt fokus	Deltagelse, egen fremlæggelse
Lægetemadage	2 x 7 timer / semester Præsentation af faglige emner i børne- og ungdomspsykiatrien eller tilgrænsende områder (klinik, forskning, kvalitetsudvikling etc) ved interne eller eksterne oplægsholdere	Deltagelse Evt egen fremlæggelse
Lægemøder	60 min / 4 uge Organisatoriske emner vedr drift, kvalitetsudvikling, arbejdstilrettelæggelse etc YL holder derudover separat YL møde 60 min/ 4 uge forud for fælles lægemøde	Deltagelse Aktive bidrag
Temadage i afdelingens faglige	Min 1 / år Eksterne oplæg +	Deltagelse Aktive bidrag

matrices	gruppeprocesser vedr specifikke faglige emner	
Stop-op-dage i de ambulante teams	Typisk 4 timer / semester	Deltagelse Aktive bidrag
Evalueringsmøder vedr lægelig videreuddannelse	90 min / semester	Deltagelse Aktive bidrag

2 e. Forventninger til uddannelsessøgende læger

Afdelingen forventer at uddannelsessøgende læger

- konstruktivt bidrager til det gode fælles arbejds- og uddannelsesmiljø,
- samarbejder med deres hovedvejleder om at sikre et overskueligt og systematisk uddannelsesforløb,
- har fokus på arbejdspladsbaseret læring styret af opdaterede uddannelsesplaner,
- udfører regelmæssigt kompetencevurdering ift alle syv lægeroller ved hjælp af kompetencekortene,
- udviser engagement ift eget uddannelsesforløb og bidrager til andres og
- deltager i og bidrager til afdelingens ikke-kliniske aktiviteter når det gælder undervisning (og gerne andre som kvalitetssikring, forskning, ledelse, forebyggelse og samarbejde med interne og eksterne parter).

3. Præsentation af kompetenceudviklingen

Uddannelsesprogrammet tager udgangspunkt i den del af Målbeskrivelsen for børne- og ungdomspsykiatri fra 2014, som beskriver de minimumskompetencer der skal opnås i introduktionsstillingen. For uddybning henvises til bilaget "Kompetenceliste for introduktionsuddannelsen" – her har det Regionale Videreuddannelsesudvalg Børne- og ungdomspsykiatri i forbindelse med implementeringen tilføjet kommentarer og specificeringer.

4. Læringsstrategier

Begrebet læringsstrategier omhandler de pædagogiske metoder til læring, der bruges i en uddannelse.

Nedenstående er anført i skema for de forskellige læringsstrategier. For uddybende beskrivelse henvises til selve målbeskrivelsen.

Læringsstrategier	Beskrivelse
Feedback fra tværfagligt team	Feedback fra tværfaglige team med henblik på løbende bevidstgørelse og justering af lægens daglige arbejde og holdninger
Færdighedskursus	Fokuseret kursus med henblik på at indlære specifikke færdigheder
Mesterlære	Kompetencer opnås gennem gensidigt forpligtende arbejdsfællesskab med mere erfarne kollega over tid
Selvstudium	Supplerende til den teoretiske undervisning
Supervision ved vejleder	Supervision af dagligt arbejde og holdninger ved udpeget vejleder
Teoretisk kursus	Teoretisk undervisning på tværfaglige kurser eller specialespecifikke kurser

Feedback fra tværfagligt team

Kan med fordel gennemføres i tilslutning til f.eks. koordineringsmøder eller afdelingskonferencer, men det er vigtigt, at det tværfaglige team på forhånd er orienteret om den efterfølgende feedback og om, at der skal være tale om en konstruktiv kritik med henblik på fortsat læring.

5. Evalueringsstrategier

Der er anført følgende evalueringsstrategier i forhold til introduktionsuddannelsen, som konkretiseres i kompetencekort udarbejdet i fællesskab mellem B&U Odense og B&U Sydjylland:

Evalueringsstrategi	Beskrivelse
Audit af journaler	Systematisk registrering af et antal journaler ud fra på forhånd fastlagte kriterier
Godkendelse af kursus	Skriftlig dokumentation for godkendelse af kursus
Struktureret kollegial bedømmelse	Struktureret observation, hvor en eller flere erfarne kolleger ud fra på forhånd fastlagte kriterier vurderer lægens færdigheder
Struktureret vejledersamtale	Struktureret interview ud fra på forhånd fastlagte kriterier, der specielt er velegnet til at afdække viden og holdninger
360° evaluering	Tværfaglig vurdering af lægens viden, færdigheder og holdninger
Vejledervurdering	Forskellige dele af logbogen kan inddrages i evaluering, herunder lægens beskrivelse af udvalgte patientforløb samt checkliste til optælling af aktiviteter

Audit

Den uddannelsessøgende sørger for relevant journalmateriale til brug for audit.

360° evaluering

I introduktionsuddannelsen anbefales det, at 360° evaluering gennemføres forud for midtvejsevalueringen.

Struktureret kollegial bedømmelse

Foretages i hele uddannelsesforløbet evt baseret på kompetencekort.

6. Evaluering og vejledning i den lægelige videreuddannelse

"Vejledning og Evaluering i den Lægelige Videreuddannelse", Sundhedsstyrelsen 1998 (http://www.sst.dk/~media/Uddannelse%20og%20autorisation/Special%20og%20videreuddannelse/Laege/vejledning_om_evaluering.ashx) anfører kriterier for evaluering af den kliniske videreuddannelse: introduktionssamtalen, justeringssamtalen samt slutevalueringssamtalen.

Introduktionssamtalen skal finde sted senest 14 dage efter påbegyndt ansættelse, og den danner grundlag for udarbejdelsen af den individuelle uddannelsesplan.

Justeringssamtalen skal finde sted midtvejs i uddannelsesforløbet og den danner grundlag vurdering af det hidtidige uddannelsesforløb og for justering af uddannelsesplanen.

Slutevalueringssamtalen skal finde sted ved uddannelsesforløbets afslutning, og her sker den endelige vurdering af, om den uddannelsessøgendes uddannelsesforløb kan godkendes, men også den uddannelsessøgendes evaluering af uddannelsesstedet.

Organisering af den lægelige videreuddannelse

Der findes på hvert ansættelsessted en uddannelsesansvarlig overlæge, en uddannelseskoordinerende yngre læge (UKYL) og en TR for yngre læger. Hovedvejleder er en speciallæge, kliniske vejledere kan være andre yngre læger og speciallæger. Arbejdstilrettelæggelsen skal ske med hensyntagen til pågældende læges niveau og behov for kompetenceopnåelse.

Rammer for uddannelsesvejledning

Der skal tilstræbes ugentlig vejledning med hovedvejleder og mulighed for daglig klinisk vejledning. Hovedvejlederen er oftest den behandlingsansvarlige speciallæge i det team man er tilknyttet.

Hovedvejlederen yder karrierevejledning og hjælp til specialevalg evt i samarbejde med den uddannelsesansvarlige overlæge (jvf Sundhedsstyrelsens vejledning <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=121161>).

Uddannelsessøgende læger kan fungere som kliniske vejledere såfremt deres kompetenceniveau tillader det.

Læger med vejlederopgaver under Børne- og ungdomspsykiatri Sydjylland har gennemgået relevante kurser og mødes 2 gange per semester med den uddannelsesansvarlige overlæge mhp planlægning, sparring og kompetenceudvikling ift vejlederfunktionen.

Udarbejdelse af uddannelsesplan

Lægen er sammen med sin hovedvejleder ansvarlig for at der indenfor 2 uger efter ansættelsesstart udarbejdes en individuel uddannelsesplan. Se skabelon på <http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm120039>.

Uddannelsesplanen skal løbende revideres med 3-6 måneders interval. Der afholdes midtvejssamtaler med uddannelsesansvarlig overlæge i hver ansættelse.

Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde

Vejledning ift daglig klinisk praksis i forskellige funktionsområder kan varetages af andre læger afhængig af kompetencer (bagvagt ift vagtopgaver, sengeafsnitsansvarlig speciallæge ift opgaver med relation til sengeafsnittet, behandlingsansvarlige speciallæger i specifikke teams).

Supervision ift bestemmelserne i Psykoterapibetænkningen ydes jvf ovenstående – ved behov organiserer afdelingsledelsen supplerende tiltag.

Den uddannelsessøgende skal efter endt ansættelse vurdere den enkelte afdelings uddannelsestilbud, uddannelsesprogram og uddannelsesplan. Den uddannelsessøgendes evaluering af uddannelsesstedet foregår elektronisk via www.uddannelseslæge.dk. Evalueringerne indgår i anonymiseret form i kvalitetsudviklingen af den lægelige videreuddannelse på afdelings- og sygehusniveau.

Bekendtgørelsen om uddannelse af speciallæger stiller krav om, at yngre lægers evalueringer af uddannelsesstederne skal offentliggøres, hvilket i anonymiseret form ligeledes sker på www.uddannelseslæge.dk

Hvis uddannelsen ikke forløber planmæssigt iht. uddannelsesprogram/uddannelsesplan har vejlederen pligt til at forsøge at afhjælpe den uddannelsessøgendes problem. Ved utilfredsstillende forløb er både den uddannelsessøgende og vejlederen forpligtet til at orientere den uddannelsesansvarlige overlæge.

Som uddannelsesgivende afdeling er afdelingen omfattet af Sundhedsstyrelsen inspektorordning og har løbende modtaget inspektorbesøg (senest oktober 2018 B&U Sydjylland).

Kompetenceliste for introduktionsuddannelsen					
Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)	Læringsstrategier, anbefaling	Kompetence- vurderingsmetode(r) obligatorisk(e)	Reviderede kommentarer maj 2020 fra det specialespecifikke uddannelses- udvalg B&U
	MEDICINSK EKSPERT/ LÆGEFAGLIG - I				
1.1.1	Kunne udføre objektiv psykiatrisk undersøgelse af børn og unge	Kunne observere og beskrive barnet/den unge med psykopatologiske grundbegreber	Mesterlære Supervision ved vejleder Feedback fra tværfagligt team	Struktureret kollegial bedømmelse	Kompetencekort 1: elektivt barn + elektiv ung + akut ung
1.1.2	Kunne gennemføre objektiv somatisk undersøgelse af børn og unge	Kunne udføre somatisk, neurologisk og neurologisk undersøgelse	Mesterlære Supervision ved vejleder	Struktureret kollegial bedømmelse	Kompetencekort 1: barn + ung
1.1.3	Kunne foretage diagnostisk formulering	Kunne foretage sammenfatning af anamnestiske oplysninger og psykiatrisk undersøgelse, og foreslå diagnostisk formulering i henhold til ICD samt multiaksial diagnostik.	Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning	Vejledervurdering	Kompetencekort 2 (støttet af 12): affektiv + neuro
1.1.4	Kunne anvende relevante love og forordninger vedrørende patienters forhold	Kunne redegøre for: - Lov om Frihedsberøvelse og anden Tvang i psykiatrien - Sundhedsloven, herunder Informeret samtykke - Forældreansvarsloven - Relevante paragraffer i Lov om Social Service	Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning Teoretisk kursus	Vejledervurdering	Kompetencekort 3
1.1.5	Kunne anvende psykofarmakologisk behandling af børn og unge med centralstimulantia og antidepressiva	Under vejledning kunne anvende centralstimulantia og antidepressiva til patienter med hhv. hyperkinetisk forstyrrelse, affektive lidelser og OCD	Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning	Vejledervurdering	Kompetencekort 4 + 6 + 7

1.1.6	Kunne varetage undersøgelse og behandling af patienter med hyperkinetiske forstyrrelser uden komorbiditet	Med faglig ekspertise kunne: - Stille klinisk diagnose ved hyperkinetiske tilstande uden komorbiditet med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser. - Henvise til relevante undersøgelser og evt. supplerende somatiske/neurologiske undersøgelser. - Vedr. medicinsk behandling: se 1.1.5	Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning	Vejledervurdering	Kompetencekort 4
1.1.7	Kunne varetage undersøgelse og behandling af typiske patienter med Gennemgribende udviklingsforstyrrelser uden komorbiditet	Med faglig ekspertise kunne: - Stille klinisk diagnose ved gennemgribende udviklingsforstyrrelser uden komorbiditet med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser. - Henvise til relevante undersøgelser og evt. supplerende somatiske/neurologiske undersøgelser. - Fremlægge behandlingsplan	Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning	Vejledervurdering	Kompetencekort 5
1.1.8	Kunne varetage undersøgelse og behandling af obsessiv/kompulsive forstyrrelser hos patienter uden komorbiditet	Med faglig ekspertise kunne: - Stille klinisk diagnose ved typiske tilfælde hos børn og unge med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser. - Henvise til relevante undersøgelser inkl. Evt. supplerende somatiske/neurologiske undersøgelser. - Fremlægge behandlingsplan - Vedr. medicinsk behandling se 1.1.5	Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning Teoretisk kursus	Vejledervurdering	Kompetencekort 6

1.1.9	Kunne varetage undersøgelse og behandling af patienter med affektive lidelser uden komorbiditet	Med faglig ekspertise kunne: - Stille klinisk diagnose ved typiske tilfælde hos børn og unge med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser. - Henvise til relevante undersøgelser inkl. Evt. supplerende somatiske/neurologiske undersøgelser. - Fremlægge behandlingsplan	Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning Teoretisk kursus	Vejledervurdering	Kompetencekort 7
1.1.10	Kunne varetage initial akut behandling af psykose og selvmordstruede tilstande	Med faglig ekspertise kunne: - Foretage akut vurdering - Foretage risikovurdering - Indlede akut behandling i form af indlæggelse, medicinsk eller psykosocial karakter	Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning	Vejledervurdering	Kompetencekort 8
	KOMMUNIKATOR – I				
1.2.1	Kunne indhente relevante oplysninger vedrørende børn og unge	Kunne optage relevant prioriteret anamnese ved samtale med forældre, patienten og andre dele af netværket. Kunne indhente, prioritere og sammenfatte relevante supplerende oplysninger	Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning	Audit af journaler	Kompetencekort 12 (støttet af 1+2)
1.2.2	Kunne etablere en professionel og hensigtsmæssig kontakt til patient og pårørende	Med overblik og faglig ekspertise kunne: - Etablere en atmosfære af tryghed og imødekommenhed i forbindelse med den aktuelle undersøgelse/behandling - Kommunikere med patient/familie således, at disse oplever at blive hørt og respekteret ud fra egne livsvilkår - Kunne afstemme forventninger til	Undersøgelse i afdeling relateret til patientsager Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning	Struktureret kollegial bedømmelse	Kompetencekort 1 (støttet af 10)

		undersøgelse/behandling			
1.2.3	Kunne informere patient og pårørende om forløb og formål med undersøgelse/behandling, og sikre, at patient/familie har forstået det meddelte	Med overblik og faglig ekspertise kunne: - Informere klart og forståeligt vedrørende forløb og formål med undersøgelse og behandling, således at patient/familie forstår indholdet heraf. - Indhente informeret samtykke til undersøgelse/behandling	Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning	Struktureret kollegial bedømmelse	Kompetencekort 1 (støttet af 10)
1.2.4	Kunne videregive resultat af undersøgelser til patient, forældre og samarbejdspartnere	Informere klart og forståeligt om diagnose, betydning og prognose vedrørende de sygdomskategorier der berøres i introforløbet. Informationen foretages med afstemning af sproglige formuleringer i forhold til modtager	Mesterlære Supervision ved vejleder Casebaseret undervisning	Struktureret kollegial bedømmelse	Kompetencekort 1 (støttet af 10)
1.2.5	Kunne foretage skriftlig formidling af patientforløb til relevante samarbejdspartnere	Kunne udfærdige udtalelser i forståeligt sprog med fokusering på væsentlige detaljer til brug for undervisningssektoren og den sociale sektor	Supervision ved vejleder	Audit af journaler	Kompetencekort 12 (støttet af 2)
1.2.6	Kunne varetage korterevarende psykoterapeutisk behandling af ukompliceret lidelse	Med faglig ekspertise kunne indgå i terapeutisk behandlingsforløb. Være i stand til at anvende den givne terapeutiske supervision i behandlingen. Kunne fastholde strategi og metode i behandlingen	Selvstudium Supervision ved vejleder Teoretisk kursus	Vejledervurdering	Kompetencekort 9
	SAMARBEJDER – I				
1.3.1	Kunne udarbejde undersøgelses- og behandlingsplan for patienten (i samarbejde med det tværfaglige team)	Med overblik og faglig ekspertise kunne: - Sammenfatte relevante oplysninger fra anamnese, conference-beslutning m.m. til	Mesterlære Supervision ved vejleder Feedback fra tværfagligt team	Audit af journaler	Kompetencekort 12 (støttet af 2+10)

		en undersøgelses- og behandlingsplan. - Informere og indhente kommentarer fra patient og forældre vedrørende behandlingsplan			
1.3.2	Kunne fungere i det tværfaglige team med respekt for de øvrige medlemmers faglige og personlige ressourcer og begrænsninger, samt bidrage med egen specialespecifikke ekspertise	Med faglig ekspertise kunne: - Lytte aktivt og respektfuldt til bidrag fra andre teammedlemmer. - Opsummere og uddrage essensen af de indkomne observationer og undersøgelser i den diagnostiske proces. - Formulere egen viden og holdninger i det tværfaglige samarbejde	Mesterlære Supervision ved vejleder Feedback fra tværfagligt team	360 0 evaluering	Kompetencekort 10 (støttet af 2)
	LEDER/ADMINISTRATOR/ORGANISATOR – I				
1.4.1	Kunne fungere som sagsansvarlig i det tværfaglige team	Opsummere og uddrage essensen af observationer og undersøgelser og formidle dette til konference/netværksmøde	Mesterlære Supervision ved vejleder	Vejledervurdering	Kompetencekort 2 (støttet af 10)
	SUNDHEDSFREMMER - I				
1.5.1	Kunne beskrive forebyggelse af psykisk lidelse hos børn og unge	Beskrive risikofaktorer og helbredsfræmmende faktorer samt effekt af forebyggelse vedr. børn og unges psykiske helbred	Introduktionskursus eller tilsvarende teoretisk kursus. Undervisning i afdeling Supervision ved vejleder	Vejledervurdering	Kompetencekort 2
1.5.2	Redegøre for psykosociale hjælpeforanstaltninger i kommunalt og regionalt regi	Kunne give forslag til relevante psykosociale tiltag i udvalgte patientforløb	Undervisning i afdeling relateret til patientsager Supervision ved vejleder	Vejledervurdering	Kompetencekort 2 (støttet af 12)
	AKADEMIKER/FORSKER og UNDERVISER – I				

1.6.1	Kunne beskrive basale faktorer, der har indflydelse på individets normale og patologiske psykosociale udvikling	Kunne redegøre for psykodynamiske udviklingsteorier. Kunne redegøre for miljømæssige faktorerens indflydelse på individet udvikling og psykiske helbred	Selvstudium Teoretisk kursus Teoretisk undervisning	Godkendelse af kursus	I-kursus
1.6.2	Kunne redegøre for grundprincipper i psykoterapeutisk behandling ud fra de mest almindelige anvendte teorirammer	Kunne redegøre for psykodynamiske og kognitivt/adfærdsterapeutiske grundprincipper	Selvstudium Teoretisk kursus Mesterlære Teoretisk undervisning	Vejledervurdering	Kompetencekort 9
1.6.3	Kunne redegøre for psykofarmakologisk behandling af børn og unge med centralstimulantia og antidepressiv medicin	Kunne redegøre for rationale og principper for behandling med: Centralstimulantia ved Hyperkinetisk lidelse. Antidepressiva ved affektive lidelser og OCD	Selvstudium Teoretisk kursus Mesterlære Teoretisk undervisning	Vejledervurdering	Kompetencekort 4+6+7
1.6.4	Kunne indhente viden om et afgrænset område og formidle denne viden til kolleger og andre faggrupper	Med overblik og faglig ekspertise kunne: - Udføre litteratursøgning vedrørende et afgrænset område - Sammenfatte den indhentede viden til et relevant og forståeligt oplæg - Formidle faglig viden til kolleger og andre faggrupper	Teoretisk undervisning Supervision ved vejleder	Vejledervurdering	Kompetencekort 11
	PROFESSIONEL – I				
1.7.1	Kunne udføre behandling i henhold til gældende lovgivning for egen praksis.	Kende og kunne anvende administrative regler og love i sundhedssystemet gældende for egen arbejdspraksis	Supervision ved vejleder	Vejledervurdering	Kompetencekort 3